

T.C.
YALOVA ÜNİVERSİTESİ
TIP FAKÜLTESİ
TIBBİ ARAŞTIRMALAR ETİK KURULU
HAKKINDA YÖNERGE

BİRİNCİ BÖLÜM
Başlangıç Hükümleri

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönergenin amacı; tıbbi araştırmaları bilimsel ve etik yönden değerlendirmek için Yalova Üniversitesi bünyesinde yer alan Tıp Fakültesi Tıbbi Araştırmalar Etik Kurulunun çalışma usul ve esaslarını belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönerge, Yalova Üniversitesi Tıp Fakültesi bünyesinde yürütülen tıbbi araştırmalara ilişkin başvuru, inceleme, onay ve izleme süreçleri ile Tıbbi Araştırmalar Etik Kurulunun ve kurul bünyesindeki komisyonların oluşumu, görev, yetki ve sorumlulukları ile çalışma usul ve esaslarını kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönerge, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır. Bu Yönergenin uygulanmasında 7/5/1987 tarihli ve 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu, 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 90 ıncı maddesi ile 9/12/2003 tarihli ve 5013 sayılı Kanunla uygun bulunan Biyoloji ve Tıbbın Uygulanması Bakımından İnsan Hakları ve İnsan Haysiyetinin Korunması Sözleşmesi hükümleri gözetilir.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönergede geçen;

a) Araştırma önerisi: Sağlık bilimleri alanında, insanlara ait verilerle veya insan biyolojik materyalleriyle yürütülen, doğrudan müdahale gerektirmeyen ve Sağlık Bakanlığı mevzuatına tabi olmayan araştırmaları ifade eder. Sağlık Bakanlığı ve bağlı kuruluşlarından izin alınması zorunlu olan araştırmalar bu kapsamın dışındadır. Araştırma önerisi, araştırmaya dâhil edilen gönüllü hastaların mevcut tedavi süreçleri değiştirilemez; gönüllü sağlıklı bireylere ise yeni bir tedavi uygulanamaz ya da herhangi bir tıbbi müdahalede bulunulamaz. Bu tür araştırmalara: Tanımlamaya yönelik kan, idrar, doku, saç, tüy, tükürük, gaita ve radyolojik görüntü gibi biyokimya, mikrobiyoloji, patoloji ve radyoloji materyali ile yapılan araştırmalar; rutin muayene, tahlil ve tedavi işlemleri sırasında elde edilen materyal ile yapılan çalışmalar; gözlemsel ilaç, biyolojik ve tıbbi ürünler veya tıbbi cihaz klinik çalışmaları dışında kalan tüm gözlemsel çalışmalar (tanımlayıcı, kesitsel, olgu-kontrol, kohort, metodolojik araştırmalar; egzersiz gibi, vücut fizyolojisi ile ilgili araştırmalar; hemşirelik faaliyetlerinin sınırları içerisinde yapılacak araştırmalar; hücre veya doku kültürü (in vitro) araştırmaları; gen tedavisi dışında kalan ve tanımlamaya yönelik genetik materyalle yapılacak çalışmalar; antropometrik ölçümlere dayalı yapılan araştırmalar; beslenme gibi yaşam alışkanlıklarının değerlendirilmesi çalışmaları; dosya ve görüntü kayıtları gibi, arşiv taramalarına dayanan tüm retrospektif çalışmalar; sağlıkla ilgili anket ve benzeri bilgi toplama araçları ile yapılan araştırmalar; bilgisayar ortamında test, mülakat, ses/video kaydı ile toplanan verilerin kullanılacağı araştırmalar; sağlık bilimleri alanında ve sağlık alanını ilgilendiren diğer bilim alanlarında yapılacak tüm çalışmalar dahildir.

b) Bakanlık: T.C. Sağlık Bakanlığı,

c) Başkan: Yalova Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Araştırmalar Etik Kurulu Başkanı,

ç) Bilgilendirilmiş Gönüllü Olur Formu (BGOF): Araştırmaya iştirak edecek gönüllüye veya gerekli durumlarda yasal temsilcisine, araştırmaya ait her türlü bilgi, uygulama ve riskin insan sağlığı açısından önemi hakkında bilgi verildikten sonra; gönüllünün tamamen özgür iradesi ile araştırmaya iştirak etmeye karar verdiğini gösteren, taraflarca imzalanmış ve tarih düşülmüş yazılı belgeyi,

d) Destekleyici: Araştırmanın finanse edilmesinden sorumlu olan kişi, kurum veya kuruluşlar ile üniversitelerin BAP birimi veya TÜBİTAK, Türkiye Sağlık Enstitüleri Birliği (TUSEB), Kalkınma Bakanlığı gibi bilimsel araştırma destek fonları sağlayan kurumlar ve diğer fon sağlayan kuruluşları,

e) Etik Kurullar Koordinatörlüğü Kurulu: Etik Kurullar Koordinatörü Başkanlığında bir Etik Kurullar Koordinatör Yardımcısı ve Etik Kurullar Başkanlarının üye olarak yer aldığı, Etik Kurullar ile ilgili konuların ele alındığı yapıyı,

f) Etik Kurul: Yalova Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Araştırmalar Etik Kurulunu,

g) Gönüllü: Kendisinin, reşit olmayan veya temyiz kudretini haiz olmayan kişinin yasal temsilcisinin yazılı oluru alınarak araştırmaya katılan hasta veya sağlıklı kişileri,

ğ) İyi Klinik Uygulamalar (İKU): Araştırmaların uluslararası bilimsel ve etik standartlarda yapılmasını sağlamak amacıyla araştırmanın tasarlanması, yürütülmesi, izlenmesi bütçelendirilmesi, değerlendirilmesi ve raporlanması, gönüllünün tüm haklarının ve vücut bütünlüğünün korunması, araştırma verilerinin güvenilirliğinin sağlanması, gizliliğin muhafaza edilmesi gibi konular hakkındaki düzenlemeleri kapsayan ve araştırmaya katılacak olan taraflarca uyulması gereken kurallar bütünü,

h) Kısıtlı: 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 405 inci ve 408 inci maddeleri arasında tanımlanan kısıtlılık halleri kapsamındaki kişileri,

ı) Rektör: Yalova Üniversitesi Rektörünü,

i) Senato: Yalova Üniversitesi Senatosunu,

j) Sorumlu araştırmacı: Araştırma konusu ile ilgili uzmanlık dalında, uzmanlık veya doktora eğitimini tamamlamış ve araştırmanın yürütülmesinden sorumlu olan kişiyi,

k) Üniversite: Yalova Üniversitesini,

l) Üst yöneticiler: Rektör, rektör yardımcıları, dekan, dekan yardımcıları, enstitü müdürleri ve yükseköğretim müdürlerini,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Etik Kurulun Oluşumu, Görevleri ve Çalışma Esasları

Etik Kurulun oluşumu

MADDE 5- (1) Etik Kurul, Yalova Üniversitesi Tıp Fakültesinde görev yapan öğretim üyeleri arasından Tıp Fakültesi Dekanı tarafından belirlenen ve Rektör tarafından görevlendirilen en az 9 (dokuz), en çok 15 (on beş) üyeden oluşur. Üyelerin dahili, cerrahi ve temel bilimlerden dengeli bir dağılımda olması esastır.

(2) Yalova Üniversitesi Tıp Fakültesi Klinik Araştırmalar Etik Kurulunun farmakoloji alanında zorunlu üyesi, Yalova Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Araştırmalar Etik Kurulunun doğal üyesidir.

(3) Etik Kurulda Üniversite üst yöneticileri görev alamaz.

(4) Etik Kurul üyeleri ve sekreteri atandıktan sonra gizlilik sözleşmesi imzalar.

(5) Üyelerin görev süresi 3 (üç) yıldır, süresi biten üye tekrar atanabilir. Bir takvim yılı içinde mazeretsiz olarak üst üste 3 (üç) toplantıya katılmayan üyenin, üyeliği düşer ve yerine yeni üye, aynı usulle atanır. Kurul üyeliğinden çekilme veya üyeliğin düşmesi, Tıp Fakültesi Dekanının önerisi ve Rektörün onayı ve ilgiliye tebliği ile yürürlüğe girer.

(6) Hakkında etik ihlalde bulunduğu dair adli veya idari makamlarca kesinleşmiş karar bulunanlar Etik Kurul üyesi olamaz.

(7) Etik Kurul üyeleri kendi aralarından bir başkan ve başkan yardımcısı seçer. Başkanın mazereti nedeniyle katılamadığı durumlarda başkan yardımcısı başkanlık yapar.

Etik Kurulun görevleri

MADDE 6- (1) Üniversite mensuplarınca sağlık bilimleri alanında yapılacak araştırmaların değerlendirilmesi aşamasında, öncelikle gönüllülerin onuru, hakları, güvenliği ve sağlıklarının korunmasını sağlamakla yükümlüdür. Etik Kurul, tıbbi araştırmaların protokolünü (araştırmanın tasarımı ve yürütülmesi), araştırmacıların uygunluğunu, araştırma yapılacak yerlerin yeterliliğini ve gönüllülerin bilgilendirilmesinde kullanılan yöntem ve belgeler ile bu kişilerden alınacak olurları ve araştırmalarla ilgili diğer konuları, etik ilke ve kurallar ile bilimsel metodolojiye uygunluk doğrultusunda inceler ve görüş bildirir, izleyebilir ve sonlandırabilir, gerektiğinde yeni ilke ve kurallar oluşturabilir.

(2) Etik Kurul, araştırma başvurusu hakkında görüş oluştururken asgari olarak;

a) Araştırmanın gerekçesi ve amacını,

b) Araştırmanın bilimsel verilere ve yeni bir hipoteze dayanıp dayanmadığını,

- c) Araştırma protokolünü,
- ç) Araştırmadan beklenen yarar, zarar ve risklerin analizini,
- d) Araştırma konusunun yeterli literatür bilgisiyle desteklenip desteklenmediğini,
- e) Gönüllü hakları, güvenliği, onuru ve sağlığının korunmasını,
- f) Bilgilendirilmiş Gönüllü Olur Formu'nun uygunluğunu,
- g) Gönüllülerin araştırmaya alınmasına ilişkin düzenlemeleri,
- ğ) Kısıtlılar, çocuklar, gebeler, lohusalar ve emziren kadınlar, yoğun bakımdaki ve bilinci kapalı kişiler üzerinde yapılacak araştırmalara ait gerekçenin yeterliliğini,
- h) Araştırma bütçesinin uygunluğunu,
- ı) Araştırmada görev alan araştırma ekibinin araştırmanın niteliğine göre uygunluğunu değerlendirir.

Etik Kurulun çalışma esasları

MADDE 7- (1) Araştırma önerileri, Etik Kurul internet sayfasında ilan edilen güncel kurallara uygun olarak doldurulmuş başvuru formu ve ekleri ile sorumlu araştırmacı veya araştırma ekibinden bir araştırmacı tarafından Etik Kurul sekreterliğine teslim edilir. Etik Kurul Sekreteryası tarafından eksik olduğu tespit edilen dokümanlar tamamlanmadan başvuru süreci başlatılamaz.

(2) Araştırma önerileri Etik Kurula eksiksiz teslim sonrası başvuru sürecinin başlama tarihi üzerinden geliş sırasına göre gündeme alınır.

(3) Gerekli görülen durumlarda toplantılar çevrim içi gerçekleştirilir.

(4) Başvurudan önce uygulamaya konulmuş, verisi toplanmaya başlanmış çalışmalar değerlendirmeye alınmaz. Geçmişe yönelik olarak hiçbir şekilde Etik Kurul onayı verilmez.

(5) Etik Kurul gerek gördüğü durumlarda incelemekte olduğu araştırma önerisinde bulunan araştırmacıları ya da konu ile ilgili daldan veya yan daldan uzman kişilerin görüşünü alır ve bu kişileri dış danışman olarak toplantıya davet edebilir. Danışmanların Etik Kurulda oy hakları yoktur.

(6) Kararlar, bu maddenin 5 inci fıkrasındaki istisnai durumlar hariç olmak üzere, gündeme alındığı tarihten itibaren en fazla 1 (bir) ay içinde alınır.

(7) Etik Kurul onayı alındıktan sonra, araştırma süresinin uzaması veya başlanamaması durumunda veya araştırma ile ilgili ilk başvuruda sunulan araştırma kapsamındaki tüm değişiklikler konusunda Etik Kurul bilgilendirilmelidir.

(8) "Uygundur" kararı verilen araştırma önerilerine ilk seferde en fazla 3 (üç) yıl süreyle izin verilir. Süresi içerisinde tamamlanamayan araştırmalar için sorumlu araştırmacılar tarafından araştırmanın süresinin bitimine en geç 1 (bir) ay kala gerekçeli süre uzatma dilekçesi verilir. Gerekçesi Etik Kurul tarafından kabul edilen araştırmalara birer yıl uzatma verilerek en fazla 5 (beş) yıl süre için izin verilir.

(9) Etik Kurul, araştırma başvurularını bilimsel ve etik yönden değerlendirme ve karar verme hususlarında bağımsızdır.

(10) Etik Kurula yapılan başvurular ve alınan kararlar gizli olup başvuru dosyasının içeriği ve alınan kararlar hakkında, yasal gereklilikler hariç, başvuru yapanlar dışında hiç kimseye bilgi verilmez.

(11) Etik Kurul her bir toplantıda kaç yeni dosya görüşüleceğini kendi belirler.

(12) Başvuru sahiplerine dosyalarının hangi tarihte görüşüleceği Etik Kurul sekreterliğince bildirilir.

(13) Araştırmacılarından biri ya da birkaçı araştırmadan ayrılırsa ya da yeni araştırmacılar çalışmaya dahil olursa ayrılan kişinin ve/veya yeni katılan kişilerin yazılı imzalı onaylarının Etik Kurula bildirilmesi gereklidir.

(14) Etik Kurul karar verirken konu ile ilgili tüm yasal düzenlemeleri, ulusal ve uluslararası etik değer ve ilkeleri göz önünde bulundurur.

Toplantı karar, usul ve esasları

MADDE 8- (1) Etik Kurul, Başkanın daveti üzerine her ay en az 1 (bir) kez Etik Kurul üyeleri üye tam sayısının üçte iki çoğunluğu ile toplanır.

(2) Etik Kurul her araştırma önerisini inceleyerek, "Uygundur", "Düzeltilmesi gerekir" veya "Uygun değildir" şeklinde karar verir. "Düzeltilmesi gerekir" ve "Uygun değildir" kararları gerekçeli olarak alınır.

(3) Oylar "Kabul" ya da "Ret" olarak kullanılır; "Çekimser" oy kullanılamaz. Ret oyu veren üye/üyeler gerekçelerini yazılı olarak bildirirler.

(4) Kararlar toplantıya katılan üyelerin salt çoğunluğu ile alınır ve eşitlik durumunda Başkanın oyu yönünde karar alınır.

(5) Alınan kararlar başvuruyu yapan diğer araştırmacılara iletmek üzere sorumlu araştırmacıya gönderilir.

(6) Düzeltmesi veya eksikliklerinin tamamlanması gereken araştırma önerileri araştırmacılar tarafından düzeltilerek Etik Kurula verilir ve Etik Kurul tarafından yapılan ilk toplantıda yeniden değerlendirilmeye alınır.

(7) Araştırma önerisi hakkında düzeltme kararı verilen araştırmacı düzeltme kararının kendisine bildirildiği tarihten itibaren en geç 2 (iki) ay içerisinde gerekli düzeltmeleri yapıp Etik Kurula sunar, bu süre içinde gerekli düzeltmeleri yapmayan ya da yaptığı düzeltmeler yeterli görülmeyen başvuru geçersiz sayılır. Bir araştırma önerisi ile ilgili olarak bu fıkrafta belirtilen 2 (iki) aylık süre geçmemek kaydıyla en fazla 2 (iki) defa düzeltme kararı verilebilir.

(8) İkinci ve son kez “Düzeltmesi gerekir” kararı verilen araştırma önerileri düzeltme önerilerini karşılamazsa “Uygun değildir” kararı verilir.

(9) İkinci kez “Düzeltmesi gerekir” kararı verilen araştırma önerilerine sorumlu araştırmacı tarafından en geç iki ay içerisinde cevap verilmesi gerekmektedir. Bu süre sonunda sorumlu araştırmacı tarafından cevaplanmayan araştırma başvurularına “Uygun değildir” kararı verilir.

(10) Etik Kurul izni olmadan araştırma protokolleri üzerinde değişiklik yapılamaz, araştırmacı çıkarılamaz, eklenemez.

Araştırmaların izlenmesi

MADDE 9- (1) Etik Kurul, uygun bulduğu araştırmalar hakkında gerekli görülmesi halinde gelişme raporu isteyebilir. Sorumlu araştırmacı, gelişme raporunu usulüne uygun bir şekilde Etik Kurul sekreterliğine iletir.

(2) Etik Kurul, bu raporları inceleyerek söz konusu araştırmanın orijinal araştırma önerisine uygun olarak yürütülüp yürütülmediğini inceler.

(3) Etik Kurul incelemeler sonucunda etik kurallara uymadığı anlaşılan araştırmaların durdurulmasını ve ilgili birimlere bilgi verilmesini Rektörlükten talep edebilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Başvuru sahiplerinin sorumlulukları

MADDE 10- (1) Bu Yönerge esaslarına göre yapılacak bir araştırma, uzman veya doktorasını tamamlamış kişilerin sorumluluğu ve denetimi altında olan araştırmacı ve/veya araştırmacılar tarafından yürütülür. Tez çalışmalarında sorumlu araştırmacı, resmî olarak görevli tez danışmanı öğretim üyesidir.

(2) Etik Kurula başvuran araştırmacılar; başvuru formunda verdikleri tüm bilgilerin doğru olduğunu, Etik Kurul onayı olmadan araştırmaya başlamayacaklarını ve araştırma sürecinde araştırmanın kapsamı dışına çıkmayacaklarını kabul etmiş sayılırlar. Araştırmayla ilgili maddi destek gerektiren her türlü uygulama, araştırmacı veya destekleyicinin sorumluluğundadır; gönüllüler veya sosyal güvenlik kurumları tarafından ödenmez ve bunlara ödettirilemez. Olumsuz görüş verilen veya Etik Kurul onayı alınmadan yapılan araştırmaların etik, yasal ve idari sorumluluğu, araştırmayı yapan sorumlu araştırmacıya aittir.

Gönüllülerin korunmasıyla ilgili genel esaslar

MADDE 11- (1) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu tarafından hazırlanan, Resmî Gazete'nin 27/5/2023 tarihli ve 32203 sayılı nüshası yayımlanan, Beşeri Tıbbi Ürünlerin Klinik Araştırmaları Hakkında Yönetmeliğin 20 nci ve 25 inci maddeleri arasında yer alan Gönüllülerin korunması ve Gönüllü Oluru Alınması ile ilgili esaslar, insanlar üzerinde yürütülen tüm çalışmalarda, doku ve arşiv materyalleri ile yapılan araştırmalar da dâhil olmak üzere geçerlidir.

(2) Araştırmaya katılacak gönüllü (veya yasal temsilcisi), araştırma başlamadan önce; araştırmanın amacı, yöntemi, beklenen yarar ve öngörülebilir riskleri, kişinin sağlığı/şahsi özellikleri bakımından uygun olmayan yönleri ve araştırmanın yapılacağı, devam ettirileceği şartlar hakkında ve araştırmadan istediği anda çekilme hakkına sahip olduğu hususunda, anlayabileceği şekilde, ekipten bir araştırmacı tarafından bilgilendirilir.

(3) Gönüllünün tamamen özgür iradesi ile araştırmaya dâhil edileceğine dair rızası alınır ve bu durum BGOF ile belgelenir. Gönüllünün, kendi sağlığı ve araştırmanın gidişatı hakkında istediği zaman bilgi alabilmesi için, araştırma ekibinden en az bir kişi görevlendirilir ve herhangi bir durumda gönüllünün ya da yakınının günün 24 (yirmi dört) saati erişebileceği hekimin adı ve cep telefonu numarası, BGOF'de verilir.

Yönergenin yaptırımı

MADDE 12- (1) Araştırma ile ilgili belgelerin gizliliği esastır. Kurul toplantıları esnasında yapılan görüş alışverişi, tartışma ve itirazlar gizlilik niteliği taşır. Alınan kararlar gizli olup öneriler hakkında başvuru sahiplerinden başkalarına bilgi verilmez. Etik Kurul başvuru dosyaları ve toplantı tutanaklarını saklamak, Etik Kurul Başkanı denetiminde Etik Kurul Sekreterinin sorumluluğu altındadır. Etik Kurul üyelerinin ve sekreterliğinin, tıbbi araştırma ile ilgili kendilerine ulaşan her türlü belge ve bilgiyi açıklamaları yasaktır. Bu belge ve bilgiler, ancak hukuken yetkili kişilerin veya mercilerin talebi halinde yetkili kişilere sunulur.

Diğer hususlar

MADDE 13- (1) Bu Yönergenin hazırlanmasında, kurulun oluşumu ve işleyişine ilişkin hükümler başta olmak üzere; Beşeri Tıbbi Ürünlerin Klinik Araştırmaları Hakkında Yönetmelik, Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu tarafından yayımlanan İyi Klinik Uygulamaları Kılavuzu ve Dünya Tabipler Birliği Helsinki Bildirgesindeki ilke ve standartlar, bu Yönerge hükümleri saklı kalmak kaydıyla, dikkate alınmıştır.

(2) Etik Kurul izni olmadan araştırma protokolleri üzerinde değişiklik yapılamaz, araştırmacı çıkarılamaz, eklenemez.

(3) Etik Kurulun arşiv hizmetleri yürürlükteki mevzuata uygun olarak yürütülür.

(4) Araştırma amaçlı yurt içi veya yurt dışı biyolojik materyal gönderimi söz konusu ise gönderim Bakanlığın ilgili mevzuatında belirlenen kurallara göre yapılır.

(5) Araştırma amaçlı yurt içi ya da yurt dışı veri gönderimi yapılacak ise 24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu gereğince Veri Güvenliği Sözleşmesi hazırlanır.

(6) Araştırma ile ilgili kayıtların tamamı araştırmacı tarafından düzenli olarak tutulur ve araştırmanın tamamlanmasından sonra en az beş yıl süre ile saklanır.

(7) Araştırma ile ilgili belgelerin gizliliği esastır. Bu belgeler ancak hukuken yetkili kişilerin veya mercilerin talebi halinde yetkili kişilere sunulur.

(8) Araştırmanın herhangi bir sebep ile sorumlu araştırmacı tarafından devri durumunda, Etik Kurula bilgi verilir. Kurul, uygun görürse devir için onay verir. Araştırmanın devri durumunda, veri ve/veya belgelerin tümünün saklanması yeni sorumlu araştırmacı sorumludur.

(9) Etik Kurulun yazışmalarını ve arşiv işlerini yürütmek üzere en az 2 (iki) sekreter ile Etik Kurulun ihtiyacı olan büro ve kırtasiye malzemeleri Rektörlük tarafından sağlanır.

(10) Yalova Üniversitesi Tıp fakültesi Tıbbi Araştırmalar Etik Kurul Komisyonu, Etik Kurullar Koordinatörlüğü Kuruluna yıllık faaliyet raporu sunar.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 14- (1) Bu Yönergede düzenlenmeyen haller için ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

Yürürlük

MADDE 15- (1) Bu Yönerge, Yalova Üniversitesi Senatosu tarafından kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 16- (1) Bu Yönerge hükümlerini Yalova Üniversitesi Rektörü yürütür.